

**Kompetanseplan
for kvalitet i
Lillehammerskolen
2010 – 2011**

**med utgangspunkt i
Strategiplanen for
Lillehammerskolen
2008 – 2012**

INNLEDNING

BAKGRUNN

Kompetanseplan for Lillehammerskolen 2009 – 2012 er en revidert utgave av planen for 2008 – 2012. Lillehammer kommune ser nødvendigheten av å endre sin Kompetanseplan for skolen slik at den er i tråd med St.meld. nr. 31 og den påfølgende avtalen mellom staten, KS, lærerorganisasjonene, universiteter og høyskoler som kommer til uttrykk i strategien ”Kompetanse for kvalitet”.

Kompetanseplan for Lillehammerskolen bygger på:

- Læreplanen Kunnskapsløftet (LK-06)
- St.meld. nr. 31 (2007-2008) ”Kvalitet i skolen”
- Strategien ”Kompetanse for kvalitet”
- Strategiplan for Lillehammerskolen 2008-2012
- Kompetanseplan for Lillehammerskolen 2008 - 2012
- Kommuneplan for Lillehammer 2006-2016

MÅL

- Øke lærernes faglige, fagdidaktiske og pedagogiske kompetanse for gjennom det å styrke elevenes læring og motivasjon
- Øke skolelederens kompetanse innen ledelse for å styrke skolelederne i deres arbeid med å heve kvaliteten på det faglige og pedagogiske arbeidet i skolen; og samtidig styrke dem i utøvelsen av administrativ ledelse. Lillehammer kommune har tro på at dette vil bidra til en positiv utvikling av skolene, også når det gjelder elevenes læringsutbytte og læringsmiljø.

KOMPETANSEKARTLEGGING

I forbindelse med evaluering av Strategiplan for Lillehammerskolen 2008 – 2012, ble den gjeldende strategiplanen vurdert av de enkelte skolene. I tillegg har planen vært vurdert av de tillitsvalgte og i rektormøte. På bakgrunn av de vurderinger som er gjort, har de ulike aktørene tilkjennegitt hvilke endringer de finner ønskelige og hvilket kompetansebehov dette medfører. Arbeidet med strategiplanen blir utført av en gruppe bestående av skolesjef, undervisningsleder, 3 rektorer utpekt i rektormøte og HTG.

Kompetanseplanen for 2009 – 2012 bygger i tillegg til de føringer som er kommet fra sentralt hold, på de behov som har kommet fram gjennom evaluering av strategiplanen. Denne planen inneholder så vel en videreføring av en del tidligere satsingsområder og enkelte nye fokusområder.

SAMARBEIDSPARTNERE

For å kunne realisere *Kompetanseplan for Lillehammerskolen 2009 - 2012* i tråd med de sentrale føringene, er Lillehammer kommune satt i et systematisk samarbeid med ulike høyskoler og universitet. I tillegg til dette er Lillehammer kommune avhengig av å kunne hente inn kompetanse fra ulike fagmiljø og fra andre universitet og høyskoler. I forbindelse med vår satsing innen enkeltområder, er det også etablert et samarbeid med andre kommuner.

Lillehammer kommune har opprettet samarbeid med følgende organisasjoner og miljø for å gjennomføre en kompetanseheving i tråd med Kompetanseplan for 2009 - 2012.

Høgskolen i Lillehammer – Senter for Livslang Læring
Høgskolen i Lillehammer – flere av fagavdelingene
Gjøvik kommune
Fylkesmannens avdeling Oppvekst og Utdanning
Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring (NAFO)
Atferdssenteret i Oslo
Nasjonalt Senter for Matematikk i Skolen
Oppland Fylkeskommunes avdeling Kultur og Fritid og
Idrett i skolen

I tillegg har Lillehammer kommune samarbeidet med og brukt kurs og veiledning fra:

Gyldendal Kurs og Kompetanse
Høgskolen i Hedmark
Bredtvet Kompetansesenter
Dysleksiforbundet
Lesesenteret i Stavanger

Lillehammer kommune vil i løpet av planperioden også kunne inngå samarbeidsavtaler med andre fagmiljø.

I forbindelse med etterutdanning i Lillehammerskolen, benyttes flere skoler og fagpersoner i Lillehammer kommune allerede i dag i ulike kompetansehevede tiltak i våre grunnskoler. Med nye satsingsområder vil det bli gjort bruk av kompetansen til flere skoler og fagpersoner.

PRIORITERTE OMRÅDER 2010- 2011

- **LÆREPLANEN KUNNSKAPSLØFTET (LK-06)**

Innføring av ny læreplan er en prosess som vil ta tid, og det kreves langsiktig arbeid mot alle skolene. Det oppleves at en del skoler fortsatt jobber mer i tråd med L97, og at kompetansemålene ikke blir bakt inn i lokale planer. Her har kommunen en utfordring.

Det må arbeides mot den enkelte skole, der det utvikles periodeplaner som inneholder:

- kompetansemål fra LK06
- kjennetegn på måloppnåelse, grunnleggende – god – høy
- undervisvurdering, varierte vurderingsformer for å fremme læring
- elevmedvirkning.
- foreldremedvirkning

Her trengs både kurs og systemretta arbeid mot det enkelte kollegium.

- **TILPASSET OPPLÆRING**

Tilpasset opplæring er en rett alle elever har. Begrepet er imidlertid ikke entydig, og det ble i 2007-2008 lagt vekt på å gi Lillehammerskolen en felles forståelse av begrepet. Som start på dette arbeidet, ble det avholdt felles kurs for alle ansatte ved skolestart 2007.

Eksterne foredragsholdere ble leid inn.

Arbeidet med å få en felles plattform er ført videre ved de enkelte skolene, i kretsene og i rektorkollegiet. Parallelt har alle skoler systematisk prøvd ut ulike former for tilpasset opplæring. PPT er trukket inn i arbeidet både på system- og individplan.

Utviklingsplanen for 2007-2008 sier at alle skoler skal gjennomføre systematisk evaluering av sitt arbeid med tilpasset opplæring ved slutten av hvert semester. Dette blir nå fulgt opp gjennom systematisk vurdering fra skoleeiers side.

Også i år er arbeidet med tilpasset opplæring blitt tillagt stor vekt og er fulgt opp fra skoleeier, bl.a. gjennom tilsyn og vurdering av skolene.

I arbeidet med kompetanseheving innen de fleste satsingsområdene i kompetanseplanen, inngår tilpasset opplæring også i de kommende år som et naturlig element.

- **LEDELSE**

- **Skoleledelse**

- Lillehammer kommune tilbød masterutdanning for skoleledere fra våren 09. Vi har pr i dag 3 som deltar i masterstudiet ved UiO, 1 rektor og 2 inspektører. Fra høsten 2010 er det ytterligere 3 rektorer som deltar på Rektorskolen gjennom den statlige satsinga.

- Samtidig ønsker vi å tilby det ettårige studiet Personalutvikling og ledelse ved HiL.

- Kommunen har inneværende år to inspektører som tar dette faget, og er innstilt på å støtte framtidige søkere både økonomisk og praktisk. De som deltar i disse ledelsesstudiene, vil måtte dele kunnskap og erfaring med de øvrige skolelederne i kommunen. Dette er tenkt gjennomført ved at de får ansvar for skoleledersamlinger og gjennom erfaringsdeling i de faste rektormøtene.

- **VURDERINGSKOMPETANSE**

- I august 2009 fikk vi ny forskrift om vurdering. Før skolestart ble det gjennomført innføringskurs i den nye forskriften ved alle kommunens skoler. Her ble det lagt vekt på de formelle kravene og en del sentrale begrep.

- Alle skolene har dette året hatt som oppgave å drøfte innholdet i disse begrepene og komme fram til hva begrepene innebærer på den enkelte skole. Videre har alle lærere i kommune deltatt på praktiske kurs i Vurdering for læring. ved hver skole er det nå etablert en ressursgruppe (ofte rektor og plangruppa) som har fått kompetanseheving innen endringsledelse relatert til vurdering samt blitt kurset innen sentrale deler av ny vurderingsforskning. Disse ressursgruppene har ansvar for å drive utviklingsarbeidet relatert til vurdering videre ved egen skole. Dette arbeidet er planlagt å fortsette minimum to år til, dvs til våren 2012.

- Kommunen har også rettet blikket mot Skottland, der de ser på vurdering i tre deler:

- Vurdering *av* læring – vurdering *for* læring – vurdering *som* læring. personalet ved en av kommunens barneskoler var 3 dager på skolebesøk i Edinburgh høsten 09, og vi følger opp med en ledertur skoleåret 2010 - 2011

- **LESE- OG SKRIVEOPPLÆRINGEN.**

- Kommunen har tidligere hatt en stor satsing på begynneropplæring, en satsing som ga gode resultater. I tillegg til å vedlikeholde høy kompetanse på begynneropplæring i lesing og skriving, ser vi med bakgrunn i sentrale og lokale prøver og kartlegginger, antall henvisninger til PPT og behov uttrykt fra skolene, at vi også har behov for kompetanseheving i forhold til det å drive opplæring i ”å lese for å lære”. Lillehammer Kommune ønsker å prioritere flest mulig søkere til studier innen feltet leseopplæring, både fra barneskole og ungdomsskole.

I tillegg legger vi opp til etterutdanning innen lese- og skriveopplæring, med vekt på å formidle forskningsbaserte metoder i opplæringen. Det vil her bli benyttet så vel interne som eksterne ressurser, og arbeidet vil bli lagt opp dels i form av kurs og opplæring med oppfølging, dels ved erfaringsutveksling i nettverk. Skoleleders rolle i forhold til lese- og skriveopplæring, og skolens holdning og evne til å ivareta elever med vansker på dette området, vil vi søke å styrke gjennom samarbeid med PPT på systemnivå og gjennom kurs ved bl.a. Bredtvet Kompetansesenter og Dysleksiforbundet.

- **MINORITETSSPRÅKLIGE ELEVER**

Lillehammer kommune (grunnskolen) har for skoleåret 2009/10 ca 190 minoritetsspråklige elever fordelt på 33 ulike språk. Nye minoritetsspråklige elever som kommer til kommunen får tilbud om opphold i innføringsklassen for minoritetsspråklige før de begynner på nærskolen sin. De senere åra har vi hatt en utvikling mot at flere av de som kommer, har svært mangelfull skolebakgrunn fra hjemlandet, noe som har ført til at mange trenger lengre tid i innføringsklassen før de går over i vanlig skole.

Det er en utfordring å få til en god organisering av elevene slik at en får til god utnyttelse av ressursene som settes av til særskilt språkopplæring. Det er også en utfordring å legge til rette for at en større andel av minoritetsspråklige elever velger og gjennomfører videregående opplæring.

Hver skole i kommunen har nå en egen kontaktperson i forhold til minoritetsspråklige elever. Disse danner et nettverk og er spydspisser i det videre arbeidet å feltet. Skoleåret 2009-10 har vi gjennomført flere samlinger for disse kontaktpersonene, dels med foredrag, dels organisert som erfaringsdeling. Også PPT har en egen "minoritetsspråklig" kontakt som deltar i nettverket og i felles kompetanseheving.

Sammen med NAFO har vi fulgt opp med kurs i læreplanen for grunnleggende norsk og kartleggingsmaterialet som er utarbeidet.

- **ENGELSK**

Grunnskolen i Lillehammer har de senere år ikke hatt nok tilgang på lærere med utdanning i engelsk. Både i barne- og ungdomsskolen har lærere med mindre enn 30 st. p måttet undervise i faget. Kommunen har også fått signaler om at lærere med 30 st. p eller mer, har behov for oppfrisking av kunnskap og opplæring i nye undervisningsmetoder i faget.

De gjennomsnittlige resultatene på de nasjonale prøvene har vært jevnt over gode i faget engelsk, men resultatene varierer både fra skole til skole og innad i skoler. Vi tolker dette slik at kommunen har behov for å styrke den generelle kompetansen i engelsk.

Kommunen ønsker å legge til rette for at flest mulig ungdomsskolelærere deltar i de statlig tildelte studiene i engelsk. I tillegg planlegger vi å avholde kurs rettet mot spesielle tema innen engelskfaget slik som for eksempel engelskopplæring for elever med lese- og skrivevansker. Det er også aktuelt å opprette nettverk for erfaringsutveksling for lærere i hhv barne- og ungdomsskolen.

- **IKT I OPPLÆRINGEN**

Innen IKT trengs kompetanseheving i

- pedagogisk bruk i klasserommet
- bruk av digitale ressurser
- generell bruk av IKT
- administrative oppgaver for lærere (særlig ungdomsskolene)

- realfag og IKT
- språkfag og IKT
- spesialpedagogikk og IKT.

Det er fortsatt for stor forskjell og for tilfeldig hva slags IKT opplæring elevene i Lillehammerskolen opplever. Selv etter at Dig3 prosjektet har hatt satsing på dette i et par år. Målet for Lillehammerskolen skal fortsatt være at elevene får den digitale kompetansen som er beskrevet i Kunnskapsløftet.

For at dette skal være mulig må det fokuseres på kompetanseheving av lærerne, det er det som er og blir den store utfordringen for å komme opp på et høyere kompetansenivå i Lillehammer skolen.

Aktuelle tilnæringsmetoder:

- Etter- eller videreutdanning innen IKT i læring
- Innleie av eksterne kursholdere
- Nettbaserte kurs
- Seminarer
- Workshops
- Deltakelse på konferanser

• RÅDGIVNING

Lillehammer kommune er ikke tilfreds med resultatene på Elevundersøkelsen 2008 innen området "Vurdering og veiledning". Særlig kommer flere skoler dårlig ut på utdannings- og yrkesveiledning til tross for at skolene har satset på feltet. Vi ønsker i sterkere grad å tilby rådgivere ved ungdomsskolene å heve sin kompetanse gjennom studier innen rådgiving. I tillegg ser vi behov for å øke kompetansen også til andre lærere i ungdomsskolen, både for å styrke dem i arbeidet med elevene og for å sette større fokus på betydningen av god rådgiving tidlig. På denne måten håper vi å kunne medvirke til at færre gjør feil valg ved søknad til videregående skole og eventuelt forhindre noe drop-out.

GENERELT

Ansvaret for innføring og oppfølging av *Kunnskapsløftet* ligger hos TO Grunnskole ved skolesjefen.

Ut fra målsettingen om tilpasset opplæring framhever Kunnskapsdepartementet i sin informasjon om *Kunnskapsløftet* nødvendigheten av å utvikle **skolen som lærende organisasjon**.

Skoleeier har hovedansvaret for å gi sine ansatte i grunnopplæringen nødvendig kompetanseutvikling. Vi prøver å innarbeide tiltakene i den statlige satsningen i vår lokal plan slik at disse utfyller og forsterker hverandre og dermed bidrar til en mest mulig helhetlig kompetanse.

Lillehammer kommune vil tilby ulike etter- og videreutdanningstilbud fra universitet og høyskoler til sine ansatte ut fra de fagområder som er skissert under punktet Prioriterte områder.

Fra Kunnskapsdepartementets side framheves det at ansatte ved PPT og andre skolefaglige ansvarlige på kommunenivå, skal være en del av *Kompetanseplanen*.. Av den grunn vil også disse ansatte tilbys relevante etter-/videreutdanningstilbud for å kunne bistå skolene på best mulig måte med innføring og videreføring av *Kunnskapsløftet*.

Lillehammer Læringssenter (LLS) vil få tilbud om å delta på etterutdanningsløpene, slik de har gjort også under den forrige strategien.

Lillehammer april 2010

Steinar Døsrønningen
Skolesjef

Monica Knapkøien
HTG

Didi Sunde
Undervisningsleder